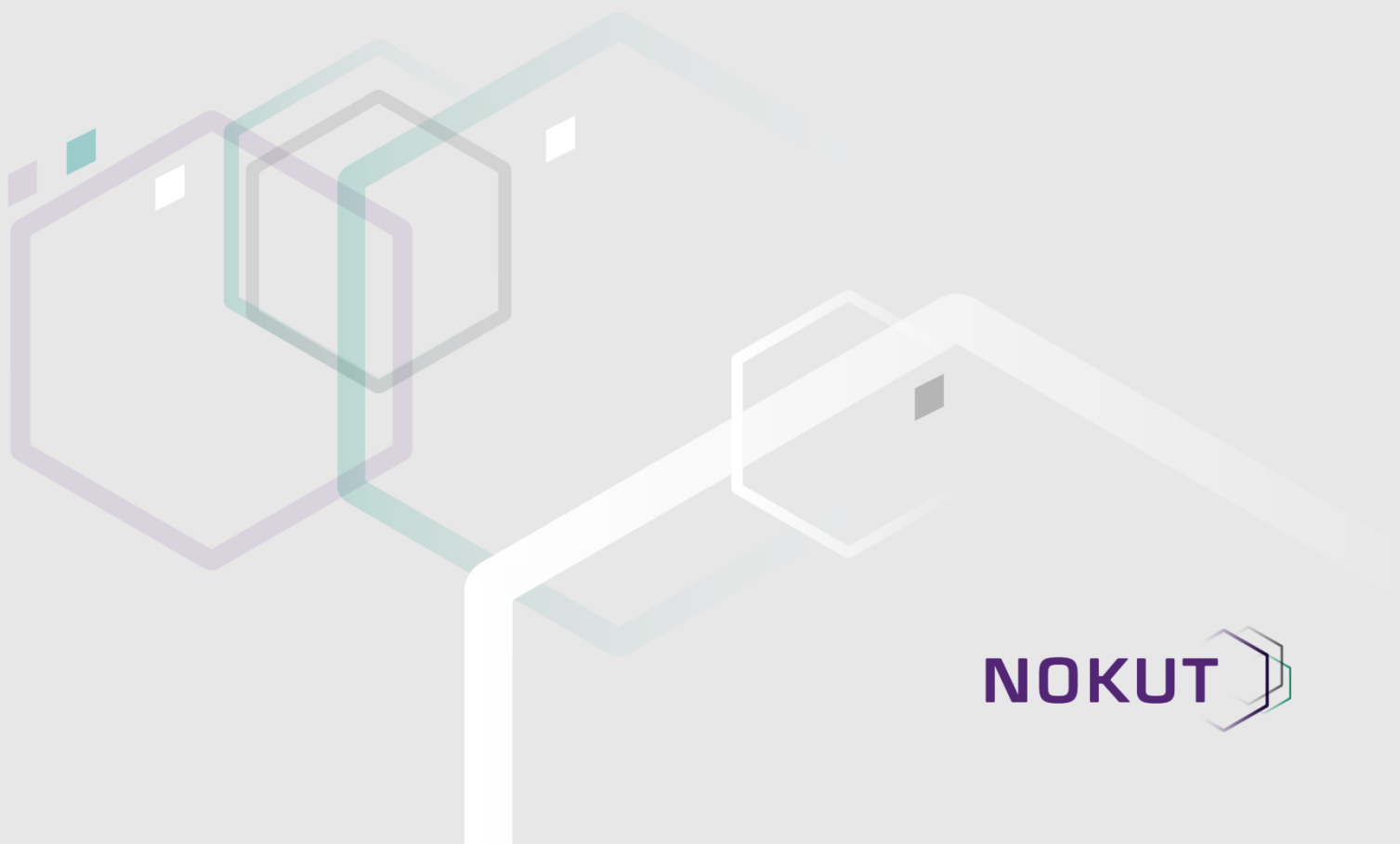

NOKUTs tilsynsrapporter

Business Administration – Sustainable Business

Mastergradsstudium (fellesgrad) ved Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i
Lillehammer

Oktober 2015

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Lillehammer
Studietilbudets navn:	Master of Business Administration – Sustainable Business (fellesgrad)
Grad/Studiepoeng	120 studiepoeng
Studieform	Campus-/stedbasert studium, heltid og deltid
Sakkyndige:	Universitetslektor Fredrik Sjöstrand, Uppsala universitet Professor Ole Gjølberg, Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet
Dato for vedtak:	12.10.2015
NOKUTs saksnummer	15/58

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om søknad om akkreditering av et mastergradsstudium (fellesgrad) Business Administration – Sustainable Business ved Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Lillehammer. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Master of Business Administration – Sustainable Business ved Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Lillehammer tilfredsstillers ikke NOKUTs krav til utdanningskvalitet og avslås i vedtak av 12. oktober 2015.

Oslo, 12. oktober 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonene	1
2	Saksgangen	1
3	Faglig vurdering	2
3.1	Oppsummering	2
3.2	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)	2
3.3	Plan for studiet (§ 7-2).....	6
3.4	Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3).....	14
4	Samlet konklusjon	19
5	Institusjonens kommentar	21
6	Tilleggsvurdering	24
6.1	Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar	24
6.2	Samlet konklusjon	29
7	Vedtak	29
8	Dokumentasjon	31
9	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	31

1 Informasjon om søkerinstitusjonene

Høgskolen i Gjøvik

HiG ble etablert i 1994 som en følge av den nasjonale omorganiseringen av høyere utdanning. De tidligere profesjonshøgskolene Gjøvik ingeniørhøgskole og Sykepleierhøgskolen i Oppland ble da slått sammen til en høgskole. Høgskolen har rundt 3400 studenter og 370 ansatte. Høgskolen har tre avdelinger: avdeling for helse, omsorg og sykepleie, avdeling for informatikk og medieteknikk, avdeling for teknologi, økonomi og ledelse.

Høgskolen i Lillehammer

Høgskolen i Lillehammer (HiL) ble etablert i 1971 og har som sitt formål å drive høyere utdanning og forskning. Høgskolen har en studieportefølje med hovedvekt på en medie- og samfunnsfaglig profil, og tilbyr utdanning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, i tillegg til etter- og videreutdanning. Høgskolen har ca. 4800 studenter, hvorav 700 er deltids- og fjernundervisningsstudenter, og over 300 ansatte.

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering, skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får i slike tilfeller, to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

---

¹ <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf-20110127-0297.html>

3 Faglig vurdering

3.1 Oppsummering

Det sakkyndige utvalg har behandlet søknad om akkreditering av en *Master of Business Administration – Sustainable Business* ved Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Lillehammer. Søknaden er en videreføring av en søknad fra den ene høgskolen (Høgskolen i Gjøvik) som tidligere er blitt avslått. Søknaden er en videreutvikling av den tidligere søknaden. Blant annet er det gjennomført en meningsmåling blant bachelorstudenter ved de to høgskolene om interessen for å gå videre med en mastergrad. Beskrivelsen av det overordnede læringsutbyttet er bearbeidet og forbedret. Relasjonen mellom de ulike kursene i programmet er bedre beskrevet og det er i den reviderte søknaden lagt vekt på bruk av eksterne sensorer. Ved at medlemmer av staben ved Høgskolen i Lillehammer er involvert i søknaden, er fagstaben bak det foreslåtte programmet blitt større. Som vi imidlertid vil komme tilbake til, er det de sakkyndiges oppfatning at for et program av denne typen, er fagstaben på sentrale områder likevel for tynn til å kunne kalle programmet en MBA eller en master i økonomi og administrasjon.

Søknaden har mange sterke sider. Bærekraft i forbindelse med økonomisk aktivitet er aktuelt og viktig. Studiet er godt utformet og de enkelte emnene i studiet relaterer seg bra til det overordnede temaet om bærekraftig utvikling. Likevel konkluderer vi med at søknaden, slik den nå foreligger, ikke tilfredsstillende NOKUTs krav for akkreditering av studium i andre syklus. Vår hovedinnvending er at søknaden er ment å være en internasjonal MBA, dog i en norsk kontekst. I så måte inneholder studieprogrammet vesentlige mangler i form av grunnleggende og sentrale bedriftsøkonomiske kjernefag.

Sakkyndig utvalg anbefaler søknaden avslått. De to viktigste begrunnelsene for denne konklusjonen er:

1. Graden tilfredsstillende ikke de faglige kravene som stilles til en MBA eller en master i økonomi og administrasjon.
2. Fagmiljøet har ikke en profil og sammensetning som tilfredsstillende kravene som må stilles for å tilby en MBA eller en mastergrad i økonomi og administrasjon.

Foruten disse to hovedmomentene setter sakkyndig utvalg spørsmålsteget ved hvorvidt det er et tilstrekkelig rekrutteringsgrunnlag for enda et mastertilbud av denne typen i Norge.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)

3.2.1 Krav vurdert av NOKUT

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

Vurdering

Kravene er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen. Begge høgskoler har godkjent kvalitetssikringssystem og NOKUT forutsetter av de øvrige kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Komiteen har vurdert Diploma Supplement. Dette inneholder nødvendig informasjon om programmet. Sakkyndig utvalg merker seg dog at under punkt 2.2. om Main field of study for the qualification omtales studiet som en "MBA Sustainable Business".

Som det framgår i vår evaluering, er vi av den oppfatning at programmet ikke kan markedsføres som en MBA. Diploma Supplement understreker også koblingen til "business administration". Vi er av den mening at programmet ikke inneholder tilstrekkelig med kurs rettet inn mot business administration og at fagstaben ikke har sin primære kompetanse på dette området. Søknaden tilfredsstillende ikke de krav som må stilles til en MBA eller en master i økonomi og administrasjon.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt.

- Hvis studiet skal omtales som en «MBA i Sustainable Business», må søkeren gjøre endringer som omtalt i denne vurderingen.

3.2.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Vurdering

Søkeren oppgir at man baserer studiet på NRØAs anbefaling i «Plan for to-årig masterstudium i økonomi og administrasjon» (vedtatt av NRØA 15.10.12) samt forskrift om krav til mastergrad (FOR 2005-12-01 nr. 1392). Søknaden vedrører § 3 i nevnte forskrift (om mastergrad av 120 studiepoengs omfang). Det selvstendige arbeidet omfatter 30 studiepoeng, hvilket er i tråd med mastergradsforskriftens krav om selvstendig arbeid på mellom 30 og 60 studiepoeng.

Opptaksgrunnlaget til studiet er nærmere spesifisert i søknaden og målgruppen er studenter med en bachelorgrad innen økonomi og administrasjon på 180 studiepoeng hvorav 120 studiepoeng må være emner innenfor økonomi og administrasjon. Innenfor disse 120 studiepoengene må kandidatene har fullført emner tilsvarende 90 studiepoeng som følger:

- Minimum 30 studiepoeng innenfor faget «business», dvs. bedriftsøkonomi
- Minimum 25 studiepoeng i administrative emner
- Minimum 15-20 studiepoeng innenfor «economics», dvs. samfunnsøkonomi
- Minimum 15-20 studiepoeng innenfor metode (matematikk, statistikk, samfunnsvitenskapelig metode)

Opptakskravet synes å være i tråd med kravene til et disiplinbasert mastergradsstudium jf. § 3 i mastergradsforskriften og på dette punktet er redegjørelsen tilstrekkelig.

De sakkyndige finner det likevel problematisk at grunnlaget for opptak til studiet virker å være bygget på «Plan for bachelor i økonomi og administrasjon» (vedtatt av NRØA 17.11.11), uten at dette er

reflektert i studiets innhold. NRØAs rammeplaner for bachelor- og mastergraden i økonomi og administrasjon bør sees under ett. Kjernefagene i disse gradene er bedriftsøkonomisk analyse (investering og finansiering, økonomistyring, finans- og kostnadsregnskap, logistikk, operasjonsanalyse, eierstyring og kontroll, skatterett mv.); administrasjonsfag (markedsføring, organisasjon og ledelse, foretaksstrategi, arbeidsrett mv.); samfunnsøkonomi (mikroøkonomi, makroøkonomi, økonomisk politikk), samt metodefag (matematikk og statistikk for økonomer, samfunnsvitenskapelig metode). Hovedtyngden i disse gradene ligger på de to første fagområdene (bedriftsøkonomisk analyse og administrasjonsfag). For å oppnå en mastergrad i økonomi og administrasjon, forutsettes det at kandidaten i utgangspunktet har en norsk bachelorgrad i økonomi og administrasjon (eller en tilsvarende bachelorgrad fra utlandet). For å oppnå masterkompetanse, kreves det at man har opparbeidet avansert kompetanse innen minst to av kjernefagene.

Vi minner om at NRØAs krav ikke er bindende på samme måte som en nasjonal rammeplan, men dersom institusjonen ønsker å bruke NRØAs krav som et kvalitetsstempel, så må institusjonen forholde seg fullt og helt til disse kravene. Det kan virke misvisende for studentene når studiets opptakskrav bygger på opptakskravene i NRØA, mens studiets innhold og oppbygging ikke korresponderer med navnet og opptakskravene (se ellers vurdering i 3.3.1, 3.3.2, og 3.3.3). Kravet er ikke oppfylt når søknaden gjelder akkreditering av en MBA IHT. vanlige krav til en slik grad internasjonalt eller dersom man søker om akkreditering for en Master i økonomi og administrasjon IHT. NRØAs kriterier.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt.

Søkeren må

- Klargjøre om opptaket skal bygge på NRØAs plan, og dersom det er tilfelle gjøre endringer i tråd med vurderingen i 3.3.1, 3.3.2, og 3.3.3).

3.2.3 Rekruttering av studenter

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

I henhold til den framlagte planen, tar man sikte på å ha 30 fulltids og 15 deltids studenter per årskull. Deltidsstudentene antas å ta programmet over fire år. 15 deltidsstudenter anslås dermed å tilsvare 7,5 fulltidsstudenter.

I utgangspunktet er det problematisk å legge opp til et masterprogram av denne typen der man har et såpass stort innslag av deltidsstudenter. Mange av fagene i en MBA vil være fag der man drøfter og analyserer case i studentgruppen. Med et stort innslag av studenter til stede anslagsvis halvparten av tiden, har læringsmiljøet lett for å bli lidende. Det finnes mange eksempler på at masterprogrammer tilbys som deltidsstudier. Da er det imidlertid vanlig at *alle* de innrullerte studentene tar programmet på deltid og at undervisning, veiledning, gruppearbeid mv. innrettes deretter. Dette skjer normalt gjennom modulbasert undervisning etter normal arbeidstid, i helger eller i form av ukesamlinger med obligatorisk frammøte og aktiv deltakelse.

30 fulltidsstudenter er i utgangspunktet et forholdsvis lavt antall studenter. Tatt i betraktning at det legges opp til et ganske stort emnetilbud, med to ulike «tracks», er det en stor sannsynlighet for at studentgrunnlaget innen flere kurs vil bli tynt. I tillegg til en faglig spredning, vil man også måtte regne med et visst frafall underveis. Dersom man kan utnytte stordriftsfordeler i undervisning og veiledning gjennom å ha flere masterprogrammer ved lærestedet, kan det være mindre problematisk å starte et masterprogram med et forholdsvis lite antall studenter. Dersom man imidlertid ikke har flere beslektede programmer hvor studentene kan følge kurs og delta i et større studiemiljø, vil det å starte et program med såpass få studenter, kunne by på store utfordringer hva angår pedagogikk og læringsmiljø.

Hva angår søkningen til et mastertilbud av denne typen: Det finnes i Norge i dag svært mange mastertilbud innen økonomi og administrasjon. I tillegg finnes det en rekke masterprogrammer på tilgrensende områder, særlig innen organisasjon og ledelse/management, samt markedsføring. I søknaden vises det til en spørreundersøkelse blant bachelorstudentene ved Gjøvik og Lillehammer der henholdsvis 41 % og 65 % sier at de er interessert i å ta en mastergrad. Det er korrekt at mange ungdommer i dag ønsker eller planlegger å ta en mastergrad. Man skal imidlertid være forsiktig med å trekke den slutning at et stort antall av ens egne bachelorstudenter vil velge masterstudier ved samme institusjon dersom muligheten byr seg. Erfaringene fra mange andre læresteder er at studenter gjerne ser avsluttet bachelorstudium som en anledning til å reise til et annet lærested. Følgelig bør rekrutteringspotensialet til Gjøvik og Lillehammer sees i sammenheng med antallet bachelorkandidater fra økonomi og administrasjon som utdannes nasjonalt og deres valg av lærested for masterstudier. Her er det, som nevnt, et stort tilbud både i Norge og internasjonalt, og det er velkjent at enkelte tilbydere sliter med å rekruttere studenter. Flere læresteder tilbyr studier med tung vekt på «sustainability», miljøøkonomi, etikk mv. Noen av disse sliter med å rekruttere studenter til sine programmer.

Hva internasjonal studentrekruttering angår, så finnes det i Norge flere masterprogrammer som tilbys på engelsk uten at dette har medført en veldig sterk internasjonal studentsøkning. Selv om det fortsatt er gratis å studere ved norske (statlige) universiteter og høyskoler, er det svært dyrt for de fleste

utenlandske studentene å oppholde seg i Norge. Det vises i søknaden til et samarbeid med Indian Institute of Technology i Hydrabad og New Dehli og Kiev Polytechnical University i Ukraina. Det er trolig mange studenter i India og Ukraina som kunne tenke seg å komme til Norge for å studere. Samtidig skal man ikke undervurdere de utfordringene som ligger i det å ta opp en håndfull studenter fra disse landene. En ting er det å finansiere studier i Norge, som kan være veldig dyrt for en person fra India, selv uten skolepenger. Det viktigste er at en slik rekruttering krever en betydelig tilpasning av læringsmiljø og undervisning.

Konklusjon

Nei, søkeren sannsynliggjør ikke i tilstrekkelig grad at studentrekrutteringen vil være tilstrekkelig stor til å kunne opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø.

Søkeren må:

- Dokumentere grundigere at det er tilstrekkelig studentgrunnlag for det planlagte studiet.

3.2.4 Praksisavtaler

§ 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Ikke relevant.

3.3 Plan for studiet (§ 7-2)

3.3.1 Studiets navn

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Programmet kalles en MBA med en tilleggsbenevnelse «Sustainable Business». «Bærekraft», «Corporate Social Responsibility» (CSR) og «Socially Responsible Investments» (SRI) er begreper som i stigende utstrekning trekkes inn i MBA-utdanninger både i Norge og internasjonalt som en del av hele studieløpet. Stadig flere mener at dette er en riktig dreining av utdanning av økonomer og bedriftsledere. Hva den foreliggende søknaden angår, framgår ikke helt klart hva som gjør programmet spesielt innrettet mot «sustainable business». Mange av kursene i programmet har «sustainable» som et «prefix» uten at det utdypes hva som skiller disse kursene fra standard kurs uten slike prefix. Det er også lagt inn noen kurs i «media management» uten at det framgår hvordan disse faller inn under begrepet «sustainable».

Navnet «Master of Business Administration» er misvisende, gitt den fagplan som er presentert og det som forstås internasjonalt med en MBA. En master i økonomi og administrasjon oversettes til engelsk i enkelte sammenhenger med «Master of Business Administration» (MBA), selv om det er forholdsvis

store forskjeller mellom en MSc i business and administration og en MBA. En MBA er typisk langt mer praktisk og anvendt orientert enn en MSc. Normalt vil en MBA ikke gi grunnlag for opptak til ph.d.-studier i business economics.

Den aktuelle søknaden dreier seg om en engelskspråklig MBA. Følgelig er det nødvendig, ikke minst av hensyn til potensielle internasjonale søkere, å være klar over at en MBA internasjonalt er en veldefinert grad med et kjerneinnhold som i enda sterkere grad enn den norske masteren i økonomi og administrasjon inneholder bedriftsøkonomisk analyse, økonomistyring og foretaksstrategi. En MBA vil i mange tilfelle være profilert mot en form for «concentration» eller «capstone/specialization» som f.eks. «health management», «environmental management» e.l. Men uansett vil hovedtyngden i en MBA (75-85%) være standard (generiske) bedriftsøkonomiske og administrative fag.

En MBA uten en solid forankring i de bedriftsøkonomiske og administrative kjernefagene vil aldri kunne regne med internasjonal akkreditering fra (f.eks.) Accreditation Council for Business Schools and Programs (ACBSP) eller Association of MBAs (AMBA). Selv om disse akkrediteringsinstitusjonene ikke har formell myndighet i hjemlandene til de enkelte handelshøgskolene, er det viktig å ha et blick til de krav som stilles fra slike organer. Dette gjelder spesielt når man har til hensikt å markedsføre sitt studium internasjonalt.

Konklusjon

Nei, studiets navn er ikke dekkende dersom man ønsker å rekruttere studenter til en internasjonal MBA. Også i forhold til en «norsk» master i økonomi og administrasjon er innslaget av sentrale bedriftsøkonomiske kurs for tynt.

Søkeren må:

- Endre programoppbyggingen slik at man inkluderer en bredere portefølje av relevante kurs i foretaksøkonomi dersom programmet skal forsvare en internasjonal markedsføring av en MBA.
- Alternativt må studiets navn endres.

3.3.2 Overordnet læringsutbytte

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Knowledge:

Upon completion of the MBA-SB program, the graduate will have acquired:

Advanced knowledge of sustainability within the fields of specialization (major) and thorough knowledge in the complementary fields (minor)

- Advanced knowledge of sustainable economics, business and administration
- Advanced knowledge of business ethics and sustainability challenges locally, nationally and globally
- Advanced knowledge of theories, methods and analytical tools in sustainable economics or/and sustainable business

- Can apply and convert traditional knowledge in economics and administration in developing new knowledge of sustainable economics and business administration
- Can analyze theoretical and practical challenges in business administration, taking into account the history and tradition of the field and the need for even more sustainable businesses for our common future

Skills:

The graduates MBA-SB:

- Are able to distinguish between superfluous (i.e. “green washing & CSR) and genuine steps towards sustainable business
- Are able to analyze and deal critically with different sources of information as well as to structure and articulate logically consistent arguments in academic terms.
- Are able to analyze existing theories for sustainability assessments use, state-of-the-art methods and tools, and being able to adapt and implement these for the needs of their own organization
- Has the ability to lead innovation processes within sustainable private enterprises and governmental organizations.
- Are able to conceive, initialize and manage projects, strategies and processes tailored for sustainable organizations.
- Are able to work independently with a systematic and scientific approach, as well as working in a team of colleagues
- Are able to plan and accomplish research or development projects within the field of sustainable business under supervision
- Can carry out thesis and research projects according to accepted norms for research ethics

General Competence:

The graduate student:

- Can analyze relevant ethical challenges, both in work life as in the theoretical and academic field.
- Has the ability to both an abstract birds-eye view and a detailed systematic approach to a sustainability problem or challenge
- Can utilize acquired knowledge and skills within the field of sustainable business and administration in advanced assignments and project.
- Can present and discuss results of his or her own project work and thesis in professional terms.
- Are able to document and communicate the impacts of sustainable decisions to colleagues, other experts as well as to the wider public
- Are able to make and defend innovative decisions and solutions to create more sustainable businesses.
- Can through work with sustainability contribute to new thinking and business models

Vurdering

Studiets overordnede læringsutbytte («Knowledge», «Skills» og «Generell Competence») er gjengitt i tabellene 2.1 – 2.3 i søknaden. Sammenlignet med den forrige søknaden er dette punktet forbedret og ambisjonene gjengitt ovenfor er i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Presentasjonen av læringsutbytte gir en beskrivelse av et svært høyt ambisjonsnivå og beskrivelsen er i henhold til nivå 7 i NKR. Læringsutbyttet under de enkelte kursene har en mer nøktern tilnærming. Den sakkyndige komiteen mener at læringsutbyttet ikke i tilstrekkelig grad er tilpasset navnet på studiet. Navnet «Master of Business Administration» er misvisende, gitt læringsutbyttet, studieplanen som er presentert og det som forstås internasjonalt med en MBA. Institusjonen må tydeligere redegjøre for hvordan studiets navn, læringsutbytte og innhold henger sammen.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt.

- Søkerne må vise på en tydeligere måte hvordan studiets navn, læringsutbytte og studiets innhold henger sammen.

3.3.3 Studiets innhold og oppbygning

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Studieplanen er greit strukturert og viser hvordan programstrukturen er knyttet til de beskrevne læringsutbyttene. Det er en overordnet tabell (Tabell 2.8) som viser hvordan hvert emne er ment å forholde seg til det generelle læringsutbyttet. Dette er en forbedring i forhold til tidligere søknad og viser nå tydeligere hvordan læringsutbyttebeskrivelsene er knyttet til de generelle «overall learning outcomes». På et overordnet nivå framstår pensum som gjennomtenkt og grundig. Evalueringen av forrige søknad påpekte et behov for å utvide det bedriftsøkonomiske innholdet i studiet. Gitt at søknaden gjelder en MBA, eventuelt oversatt til en master i økonomi og administrasjon, er behovet for en slik utvidelse fortsatt klart til stede.

I den utstrekning man ønsker å tilby en MBA, så er studiets innhold og oppbygging ikke egnet.

Dersom man ser bort fra at dette ikke framstår som en MBA, er det sakkyndig utvalgs vurdering at studiets oppbygging er tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet.

For en del av kursene er imidlertid den foreslåtte kurslitteraturen ikke innenfor det som ved norske og internasjonale handelshøyskoler regnes som sentral. Dette kan selvsagt bety at man i det foreslåtte masterprogrammet ønsker å være «annerledes» enn de andre. Dette er imidlertid krevende, og forutsetter at studentene i utgangspunktet er kjent med det som regnes som den etablerte forskningsfronten på området.

Enkelte av pensumlistene framstår som overambisiøse i forhold til det man kan forvente i et masterprogram av denne typen. Det er f.eks. vanskelig å ha som ambisjon at studenten skal oppnå «advanced knowledge of econometric methods» eller «advanced understanding of the key principles and the fundamental theorems of welfare economics» uten at studenten på forhånd gjennomgår et kurs i matematikk på nivå ut over det studentene har med seg fra bachelorutdanningen. Matematikk for økonomer inngår ikke i den foreslåtte studieplanen.

NRØAs rammeplaner for bachelor- og mastergraden i økonomi og administrasjon bør sees under ett. Kjernefagene i disse gradene er bedriftsøkonomisk analyse (investering og finansiering, økonomistyring, finans- og kostnadsregnskap, logistikk, operasjonsanalyse, eierstyring og kontroll, skatterett m.v.); administrasjonsfag (markedsføring, organisasjon og ledelse, foretaksstrategi, arbeidsrett m.v.); samfunnsøkonomi (mikroøkonomi, makroøkonomi, økonomisk politikk), samt metodefag (matematikk og statistikk for økonomer, samfunnsvitenskapelig metode). Hovedtyngden i disse gradene ligger på de to første fagområdene (bedriftsøkonomisk analyse og administrasjonsfag). For å oppnå en mastergrad i økonomi og administrasjon, forutsettes det at kandidaten i utgangspunktet har en norsk bachelorgrad i økonomi og administrasjon (eller en tilsvarende bachelorgrad fra utlandet). For å oppnå masterkompetanse, kreves det at man har opparbeidet avansert kompetanse innen minst to av kjernefagene. For øvrig viser vi til vurderingen i 3.3.1 om studiets navn.

Den framlagte fagplanen fra Gjøvik/Lillehammer inneholder store mangler mht. kjernefagene i en MBA. Planen er delt i en «economics» og en «management track». Ingen av studieløpene kan sies å representere en videreføring til «avansert nivå» verken innen samfunnsøkonomi (economics) eller bedriftsøkonomiske administrasjonsfag (business management). Innslagene av bedriftsøkonomisk analyse på masternivå er tynt. Med unntak for to kurs i «Management accounting and control» på henholdsvis 5 og 10 ECTS, savnes mange viktige og nødvendige bedriftsøkonomiske kurs som forventes å være dekket i en MBA. Kursporteføljen inneholder få generiske fag på masternivå. Derimot er det listet mange fag som har «sustainable» i navnet uten at det framgår på hvilken måte f.eks. «sustainable marketing» eller «sustainable finance and investment» skiller seg fra et standard kurs i henholdsvis markedsføring og finans på masternivå. Det er også slik at dersom studentene skal kunne anlegge et bestemt perspektiv på et fag (f.eks. rettet inn mot bærekraft, etikk, miljø), så er det en nødvendig forutsetning at man i utgangspunktet behersker det generiske faget. For øvrig er det noe uklart hvorfor det i programmet legges inn kurs i «media management» og «media business development». Det samme gjelder kurset i «Geographical Information Systems Analysis» som vanskelig kan sies å høre hjemme i en MBA.

Den framlagte studieplanen tilfredsstillende ikke NRØAs krav til faginnhold i en master i økonomi og administrasjon og ikke de krav som normalt vil stilles til en internasjonal MBA.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet

Søkeren må:

- Omarbeide kursoppbyggingen dersom studiets navn beholdes og programmet skal presenteres som en MBA.
- Dersom studiets navn skal endres, sørge for at studiets innhold er tilpasset studiets navn og læringsutbytte (jf. vurderingen i 3.3.1 og 3.3.2)

3.3.4 Arbeids- og undervisningsformer

§ 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Arbeids- og undervisningsformer har blitt videreutviklet i foreliggende søknad. Det beskrives ulike undervisningsmetoder i kapittel 2.4 i søknaden. Teksten i kap. 2.4 har blitt utvidet sammenlignet med forrige søknad og gir et bilde av en adekvat skalering av undervisning. Arbeids- og undervisningsformer som er beskrevet i søknaden er forelesninger, inkludert gjesteforelesere, seminarer, individuell- og gruppearbeid, praktisk case oppgaver, prosjektarbeid, presentasjoner, diskusjoner og obligatoriske innleveringer for å oppnå det totale læringsutbyttet. Undervisningsformen vil være en kombinasjon av stedbaset og nettbaset undervisning gjennom Internett og ved bruk av læringsplattformen Fronter. Hvert emne vil ha sitt eget virtuelle klasserom i Fronter, som også skal brukes til å kommunisere all læringsmateriale, oppgaver og innleveringer. Både HiG og HiL bruker samme læringsplattform. Man har i søknaden også drøftet nærmere konsekvensene av veldig få deltakere på enkelte kurs.

Undervisningsformene synes å samsvare med læringsutbyttet som er satt opp for de enkelte kurs (sakkyndig utvalg vil samtidig påpeke at sidene som beskriver de enkelte kursene har blitt stokket om slik at det har vært tidkrevende å gjennomføre vurderingen av kursene).

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

3.3.5 Eksamens- og vurderingsordninger

§ 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Kap. 2.5 redegjør for hvordan studenter og studentenes prestasjoner skal evalueres, herunder de ulike formene for eksaminasjon: skriftlig skoleeksamen, muntlig, semesteroppgave, casestudier, prosjektarbeid etc. Denne listen viser på god variasjon i vurderingsformene, noe som vi vurderer som bra i seg selv og representerer en forbedring i forhold til forrige søknad.

Det klargjøres at obligatoriske oppgaver må være godkjent før man kan framstille seg til eksamen, hvilket jo er normal prosedyre ved de fleste læresteder.

Tabell 2.10 gir et greit bilde av obligatoriske aktiviteter og evalueringsformer for hvert enkelt kurs, foruten sammenhengen mellom dette og læringsmålet. Framstillingen, spesielt dette at man i tabellen har inkludert obligatoriske aktiviteter, er klargjørende og framstillingen virker gjennomtenkt og god.

Søknaden redegjør for hvilke kurs hvor man vil ha ekstern evaluering av studentenes prestasjoner. Denne koblingen mellom kurs og ekstern evaluering og plasseringen av kurset i studieløpet

representerer en redegjørelse for kvalitetskontrollen. Sakkyndig utvalg finner det videre positivt at alle nye kurs skal benytte ekstern sensor gjennom minst de to første årene som kurset tilbys.

Konklusjon

Ja, studiets eksamens- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

3.3.6 Studiets relevans

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

«Sustainable management» eller «bærekraftig ledelse» av så vel private bedrifter som offentlige virksomheter og etater, er uten tvil viktig. Både økonomer og andre fagfolk trenger mer kompetanse på bærekraft, herunder etikk, miljøproblemer og kulturspørsmål. Slik kompetanse er viktig og nødvendig både for personer som skal lede og administrere virksomheter internasjonalt som for regionale og lokale bedriftsledere. Stadig flere studier inkluderer bærekraft i sine curricula, herunder masterprogrammer i økonomi og administrasjon. Samtidig må man forholde seg til at de aller fleste norske virksomheter – både private og offentlige – er små og derfor etterspør folk med tverrfaglig eller flerfaglig kompetanse innen bedriftsøkonomi, ledelse mv., hvor kompetanse i bærekraft er en integrert del av generell kompetanse i regnskap, økonomistyring mv. Det aktuelle programmet er etter vårt syn ikke tilstrekkelig forankret i de bedriftsøkonomiske kjernefagene til at kompetansen i bærekraft vil kunne anvendes slik hovedtyngden av det norske arbeidsmarkedet vil kreve.

Det har til nå vært en stor etterspørsel etter kandidater med mastergrad i økonomi og administrasjon i det norske arbeidsmarkedet. En ny analyse presentert av Statistisk sentralbyrå konkluderer med at det kan se ut til at vi vil ha en overproduksjon av slike kandidater fram mot 2030. Slike prognoser er imidlertid usikre, og startlønnen til nyutdannede kandidater med mastergrad i økonomi og administrasjon eller folk med en MBA, tyder på at det er et stykke igjen til markedsmetning. Dette gjelder imidlertid kandidater med en bred generisk kompetanse innen bedriftsøkonomi. Hva angår de mer spesialiserte mastergradene innen organisasjon og ledelse, er arbeidsmarkedet mye vanskeligere. Dette har en enkel forklaring. Over 90 % av norske bedrifter er små eller mellomstore, ofte med færre enn 50 tilsatte. Dette innebærer at administrative ledere må være brede generalister. De færreste norske bedrifter kan holde seg med egne spesialister på mange forskjellige områder. Derfor har den bredt utdannede siviløkonomen, med kompetanse i både regnskap, markedsføring og skattejus, vært en ettertraktet kandidat i det norske arbeidsmarkedet. I den utstrekning den foreslåtte MBA-graden fra Gjøvik/Lillehammer framstår som en ikke-mainstream grad, er det grunn til å tro at kandidatene herfra vil møte de samme problemene i arbeidsmarkedet som kandidater med smale, spesielle utdanninger.

Konklusjon

Nei, selv om «sustainable management» er relevant og viktig, finner vi at studiets oppbygning ikke tilfredsstillende de «generiske» kravene til kompetanse om å være med for å få til en reell bærekraftig bedriftsøkonomisk ledelse og administrasjon.

Søkeren må:

- Revidere og endre emnetilbudet i retning av mer generiske bedriftsøkonomiske fag hvor bærekraft søkes integrert.

3.3.7 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kobling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Den faste staben ved høyskolene i Lillehammer og Gjøvik har samlet sett en begrenset vitenskapelig produksjon innen kjernefagene i bedriftsøkonomi og «business administration». Mange av dem som er satt opp som lærere, er ikke involvert i forskning direkte relatert til disse fagene. Det er derfor svært viktig at litteraturen gjør studentene kjent med relevant forskning og utviklingsarbeid på fagfeltet. Stort sett oppgis kjente lærebøker som benyttes ved mange handelshøgskoler både i Norge og i utlandet.

Konklusjon

Ja, basert på studieplaner og kursbeskrivelser synes koblingen mot forskningsbasert undervisning å være etablert, selv om kun en liten del av fagstabene er direkte involvert i aktiv forskning på de bedriftsøkonomiske fagområdene.

Søkeren bør:

- forsøke å utvikle en mer aktiv FoU i fagstabene slik at flere i staben driver aktiv forskning innen de bedriftsøkonomiske fagene.

3.3.8 Studentutveksling og internasjonalisering

§ 7-2 (8) Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Søkeren har etablert MoUs med Clark University, USA og University of Wollongong, Australia; en avtale om studentutveksling med Newcastle University, UK, og med California State University, USA; samt en samarbeidsavtale med Bond University, Australia. Noen av avtalene er juridisk bindende: avtalene med California, Newcastle og Bond ser ut til å være juridisk bindende, men avtalen med Newcastle ser ut til å være på bachelornivå og er således ikke relevant for dette studiet som er på masternivå

Avtalene er slike som de fleste norske universiteter og høyskoler har opprettet i stort antall og de vil kunne åpne for interessant studentutveksling og også mobilitet i fagstaber. Erfaringsmessig innebærer

slike avtaler ofte en ubalansert utveksling i den betydning at antallet norske studenter som reiser ut, ofte er betydelig større enn antallet utenlandske studenter som kommer til Norge. Men slik vil det ofte være gitt blant annet på grunn av det norske kostnadsnivået. En annen erfaring er at selv om man har internasjonale avtaler, så er det ikke alltid enkelt for norske studenter å hospitere på de studier og kurs som de kunne ønske. Dette gjelder spesielt det å komme innenfor på handelshøgskolene ved de universitetene man har avtaler med. Businesskolene er universitetenes «pengemaskiner», og man er derfor ofte uvillig til å slippe inn gratis gjestestudenter. En MBA ved f.eks. Clark koster ca.70,000 amerikanske dollar. Men dette er problemer som gjelder de fleste norske universiteter og høyskoler som ønsker å sende studenter ut for et semester.

Andre internasjonaliseringstiltak nevnt i søknaden i tillegg til studentutveksling er invitasjon av gjesteforelesere fra utlandet som vil presentere interessante caser i de forskjellige emner.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå.

3.3.9 Infrastruktur

§ 7-2 (9) Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

De to høyskolene er veletablert og har tilgang til moderne og gode lokaler og biblioteker. Så vidt sakkyndig utvalg kan bedømme, så er IKT-systemene på høyde med det man finner ved andre universiteter og høyskoler i Norge, og vi vil tro at studentenes arbeidsmiljø er meget godt.

Konklusjon

Ja, studiet har tilgang til en infrastruktur som er tilfredsstillende.

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3)

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Sammenlignet med den forrige søknaden er antallet årsverk økt fra ca. 8 til ca. 10. Aggregert og i forhold til antallet studenter man tar sikte på å ha i programmet, er dette et akseptabelt forholdstall. Men antallet årsverk per student er ikke tilstrekkelig til å vurdere ressursinnsatsen. Man er nødt til å vurdere lærerinnsetts på spesifikke fagområder. Siden hovedområdet i programmet er “Business

Administration”, er det avgjørende i hvilken utstrekning man har en tilstrekkelig fagstab på fagområdene som BA dekker. I evalueringen av forrige søknad ble det påpekt som en vesentlig svakhet at fagstaben innen de bedriftsøkonomiske og administrative fagene var for tynn. Basert på tabell 3.1. har man i denne søknaden økt antallet fagpersoner med forskningskompetanse og utdanning på dette området med totalt ett årsverk.

Et masterprogram er generelt svært ressurskrevende. Dette gjelder spesielt et masterprogram i «business administration». Som redegjort for innledningsvis, er et slikt program bygd opp av et forholdsvis stort antall generiske fag i to hovedkategorier: bedriftsøkonomiske analyse og styring, samt «business management». Dersom man har som ambisjon å tilby et program som gir MBA-graden en spesiell profil (som f.eks. «sustainability»), stilles det enda større krav til den faglige staben. Ikke bare skal man kunne formidle forskningsbasert undervisning i bedriftsøkonomiske fag slik disse doseres over hele verden. Man skal i tillegg gi disse bedriftsøkonomiske fagene en spesiell innretning.

Et så ambisiøst program krever en spesielt sterk fagstab. Antallet lærere per student er i denne sammenhengen underordnet behovet for å ha faggrupper som kan supplere og erstatte hverandre på programmets sentrale fagområder. Når fagkompetansen på helt sentrale fagområder som f.eks. regnskap, økonomistyring, og ledelse holdes oppe av enkeltpersoner eller også deltidstilsatte, vil man for det første være svært sårbare for sykefravær og endringer i stabens sammensetning. For det andre er det vanskelig å utvikle et levende og aktivt forsknings- og undervisningsmiljø når fagstaben på sentrale områder er svært liten.

Som vi også redegjør for i punkt 3.3.12 nedenfor, så er den samlede fagstaben som søkerinstitusjonene har allokert til det planlagte studiet, tynn både i bredde og dybde. Man har noen (forholdsvis få) personer i to av de sentrale bedriftsøkonomiske fagene («managerial accounting» og «finance and investments»). For øvrig har man, så vidt vi kan se, ingen innen finansregnskap, som vil være et helt sentralt fag i enhver MBA. Man har, så vidt vi kan se, heller ingen innen sentrale fagområder som bedriftsøkonomiske beslutningsproblemer («operation analysis»), eller innenfor sentrale juridiske fag som skatterett, arbeids- og avtalerett.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets størrelse og sammensetning tilfredsstillende ikke kravene til en MBA eller en master i økonomi og administrasjon.

Søkeren må:

- ha flere i hovedstilling med relevant kompetanse innen økonomi og administrasjon (bedriftsøkonomi).

3.4.2 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 7-3 (2) Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Søknaden beskriver en betydelig aktivitet i nasjonale og internasjonale nettverk. Samarbeidet er særlig koblet til forskjellige prosjekter.

Undervisningen i MBA-programmer kobles ofte til konkrete «cases», basert på kunnskap om konkrete bedriftsøkonomiske og andre utfordringer i bedriftene innen alt fra rene økonomiske problemstillinger til etikk, eierstyring. Følgelig er det i slike programmer spesielt verdifullt at lærerne som inngår i slike programmer, har tett næringslivskontakt.

Fagstabens eksterne kontakter oppsummeres i søknadens side 56-61. Her framkommer det at noen av de tilsatte har gode kontakter mot næringsliv, men kanskje spesielt mot offentlig sektor og akademia.

Kontaktene med næringslivsbedrifter og –organisasjoner framstår likevel som noe svak i forhold til et MBA-program.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Søkeren bør:

- Forsøke å etablere flere relevante eksterne kontakter i nærings- og samfunnsliv.

3.4.3 Tilsatte i hovedstillinger

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Vurdering

I henhold til tabell 3.1 i søknaden, har man allokert til sammen 10,2 årsverk til det planlagte programmet. Godt over halvparten av disse er i fast stilling ved en av de to høyskolene. 50% -kravet er således tilfredsstilt. Det er også en stor andel av fagmiljøet som har professorkompetanse, nærmere 40 %.

Hva antallet med førstekompetanse angår, så er det vanskelig å se at kravet i § 7-3 er tilfredsstilt. Det er her krav om førstestillinger «i de sentrale delene av studiet». Som redegjort for innledningsvis i denne rapporten, så er de sentrale delene i et MBA-studium bedriftsøkonomisk analyse og administrasjonsfag rettet inn mot «business» (ref. navnet på programmet). På disse feltene har søkeren, så vidt man kan se av oversikten i tabell 3.1. og vedlagte CV-er, ikke tilfredsstillende bemanning. Med unntak for finans, hvor det inngår 0,7 professorårsverk, er det vanskelig å se at man har førstestillingskompetanse i de øvrige kjernefagene. I sentrale emner innen bedriftsøkonomi, som regnskap og foretaksstrategi og bedriftsøkonomiske beslutningsproblemer, mangler søkerne førstestillingskompetanse.

Man har riktignok oppført 2,8 professorårsverk ved siden av professoratet i finans. Disse framstår utfra de vedlagte CV-er imidlertid ikke som professorer i bedriftsøkonomiske kjernefag. Antallet

førstekompetente i bedriftsøkonomiske fag utgjør 1,3 årsverk. Innen bedriftsøkonomiske administrasjonsfag er det vanskelig å se at man har mer enn ca. 1,5 årsverk på førsteamanuensis/-lektornivå. Totalt er dette etter utvalgets mening for lite til å drive et MBA-program og for lite i forhold til det formelle kravet fra NOKUT.

Konklusjon

Nei, søkeren oppfyller ikke kravene selv om det er en tilstrekkelig andel av årsverkene knyttet til studiet som skal gjøres av tilsatte med hovedstilling og som gjøres av personer med førstestillingskompetanse, da disse ikke klart nok kobles til de sentrale delene av studiet.

Søkeren må:

- ha flere med førstestillingskompetanse som klarere kan kobles til de sentrale delene av et studium i økonomi og administrasjon.

3.4.4 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Vurdering

Søkerens fagmiljø driver i varierende grad med forskning. Flere av fagfolkene har liten eller ingen forskning publisert i vitenskapelige journaler på relevante fagområder. Noen kan vise til en forholdsvis omfattende vitenskapelig publisering, særlig innen empirisk finans. Det at man i søknaden har inkludert to aktive forskere på dette feltet fra HiL, har løftet søknaden sammenlignet med forrige søknad. Målt ut fra publiseringspoeng innen bedriftsøkonomiske fag er imidlertid fagstabens gjennomsnittlige publiseringsproduksjon (publiseringspoeng/årsverk) beskjeden.

Sentrale personer i programmet publiserer vitenskapelige arbeider, men ofte i fag utenfor de bedriftsøkonomiske fagene. Med unntak for aktiv forskningspublikasjon innen finansiering og investering og anvendt finansøkonometri, er forskningspubliseringen innen kjernefagene i en MBA liten ved de to søkerinstitusjonene.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet har ikke dokumenterte resultater på høyt nivå innen bedriftsøkonomisk forskning.

Søkeren må:

- treffe tiltak slik at flere av de fagansatte blir aktive forskere. Dette gjelder både i omfang og kvalitet.

3.4.5 Praksisveiledere

§ 7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Ikke relevant

3.4.6 Utfyllende bestemmelser for fellesgrad

§ 7-4 (1) Det skal fremgå tydelig hvilke deler av studiet de ulike samarbeidende institusjonene har ansvaret for

Vurdering

Tabell 4.1. viser ansvarsfordelingen mellom HiG og HiL hva angår undervisningen. Personale (faste og midlertidige) ved HiG står oppført med 180 ECTS mens ansatte ved HiL står oppført med 70 ECTS. De to lærestedene har signert en avtale om samarbeid. Arbeidsdelingen framstår som avklart og ryddig.

Konklusjon

Ja, det framgår tydelig hvilken institusjon som har ansvar for de enkelte fag.

§7-4 (2) Det skal foreligge tilfredsstillende rutiner for utvikling og kvalitetssikring av studiet som helhet

Vurdering

Søknaden inneholder en avtale som regulerer samarbeidet om fellesgraden HiG og Hil. Så vidt sakkyndig komité kan vurdere, inneholder denne alle relevante sider ved samarbeidet.

Konklusjon

Ja, det foreligge tilfredsstillende rutiner.

§7-4 (3) Delene studiet består av skal utgjøre en samlet helhet i samsvar med læringsutbyttet for studiet

Vurdering

Uten at vi repeterer spørsmålene ovenfor vedrørende programmets innhold, søknadens tabell 4.1 dekker hvilke spesifikke kurs hver institusjon har ansvaret for. Tabell 2.8 viser det totale læringsutbyttet for hvert enkelt kurs. Disse to sammenholdt innebærer at vi finner samsvar mellom kursansvar og læringsutbytte.

Konklusjon

Ja, søkerne synes å ha på plass et avtaleverk som sikrer helhetlig gjennomføring.

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av «Master of Business Administration – Sustainable Business», Gjøvik/Lillehammer.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 7-1 (1) Grunnleggende forutsetninger for akkreditering
- § 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
- § 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
- § 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.
- § 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.
- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.
- § 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.
- § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.
- § 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.
- § 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- §7-1 (1) Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Søkeren må: Hvis studiet skal omtales som en «MBA i Sustainable Business», må søkeren gjøre endringer som omtalt i denne vurderingen.

- § 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Søkeren må: Øke innslaget av relevante foretaksøkonomiske og bedriftsadministrative emner dersom programmet skal kunne kalles en MBA.

- § 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Søkeren må: Dokumentere grundigere behovet for ytterligere et masterprogram på dette fagfeltet, bl.a. framlegge informasjon om søkning til lignendemasterprogrammer ved andre institusjoner.

- § 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.
Søkeren må: Endre programoppbyggingen slik at man inkluderer en bredere portefølje av relevante kurs i foretaksøkonomi dersom programmet skal forsvare en internasjonal markedsføring av en MBA. Alternativt må navnet endres.
- § 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Søkerne må: vise på en tydeligere måte hvordan studiets navn, læringsutbytte og studiets innhold henger sammen.

- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås:

Søkeren må:

- Omarbeide kursoppbyggingen dersom studiets navn beholdes og programmet skal presenteres som en MBA.
- Dersom studiets navn skal endres, sørge for at studiets innhold er tilpasset studiets navn og læringsutbytte (jf. vurderingen i 3.3.1 og 3.3.2)

- § 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Søkeren må: Revidere og endre emnetilbudet i retning av mer generiske bedriftsøkonomiske fag hvor bærekraft søkes integrert.

- § 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Søkeren må: Ha flere i hovedstilling med relevant kompetanse innen bedriftsøkonomi og administrasjon (bedriftsøkonomi).

- § 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

Søkeren må: Ha flere med førstestillingskompetanse som klarere kan kobles til de sentrale delene av et studium i økonomi og administrasjon.

- § 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Søkeren må: Treffe tiltak slik at flere av de fagansatte blir aktive forskere. Dette gjelder både i omfang og kvalitet.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Søkeren bør: omarbeide kursoppbyggingen dersom programmet skal presenteres som en MBA.

- § 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Søkeren bør forsøke å utvikle en mer aktiv FoU i fagstabene slik at flere i staben driver aktiv forskning innen de bedriftsøkonomiske fagene.

- § 7-3 (2) Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Søkeren bør: Forsøke å etablere flere relevante eksterne kontakter i nærings- og samfunnsliv

5 Institusjonens kommentar

Tilsvaret er satt opp punktvis med henvisning til Tilsynsforskriftens paragrafer og avsnitt i vurderingen.

Kommentarer til krav som **må** innfris for å oppnå akkreditering:

- § 7-1 (1) *Grunnleggende forutsetninger for akkreditering.* – Søkeren må: *Hvis studiet skal omtales som en «MBA i Sustainable Business», må søkeren gjøre endringer som omtalt i denne vurderingen.*
  - Vi er enig i at MBA kan være en misvisende tittel på programmet. Det er riktigere å kalle den en Master of Science (MSc). Dette stemmer bedre overens med intensjon og innhold. Tittelen på studiet blir da «Master of Science in Business Administration – Sustainable Business» (MSc-SB).

- § 7-1 (2) *Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt. – Søknaden må: Øke innslaget av relevante foretaksøkonomiske og bedriftsadministrative emner dersom programmet skal kunne kalles en MBA.*
  - Vi velger å endre betegnelsen på programmet fra MBA til MSc.
  - I tillegg vil vi følge vurderingen når det gjelder å synliggjøre og styrke tilbudet innen relevante bedriftsøkonomiske og –administrative fagområder som finansregnskap, bedriftsøkonomisk beslutningsproblemer/operasjonsanalyse og skatt og avtalerett. Dette vil i første runde skje innen allerede beskrevne emner og dernest eventuelt gjennom å utvikle nye emner.
    - Finansregnskap bør komme tydeligere frem i emnene «Management Accounting & Control», Sustainable Accounting & Control og «Sustainable Finance & Investment»
    - Bedriftsøkonomisk beslutningsproblemer bør komme tydeligere frem i emnet «Enterprise Risk Management»
    - Operasjonsanalyse mener vi dekkes bra i første runde gjennom emnet «Sustainable Operations Management».
    - Skatt og avtalerettslige forhold er planlagt dekket gjennom gjesteforelesninger innen Business Ethics & Corporate Governance» som er et obligatorisk emne.
- § 7-1 (3) *Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium. – Søknaden må: Dokumentere grundigere behovet for ytterligere et masterprogram på dette fagfeltet, bl.a. framlegge informasjon om søkning til lignende masterprogrammer ved andre institusjoner.*
  - Oppland og store deler av Mjøsregionen er den eneste større regionen i landet (med nærmere 300.000 innbyggere) som ikke har et siviløkonomtilbud (da tilbudet på Rena/HiHm er ca. 60 minutter fra Hamar, mens Gjøvik og Lillehammer er midt i Mjøsregionen). Det er stor interesse blant studentene og i regionalt næringsliv/offentlig forvaltning for et tilbud ved HiG/HiL. Utover det har HiG og HiL en betydelig rekruttering fra Akershus, Buskerud, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal i tillegg til enkeltstudenter fra øvrige fylker i landet.
  - Den omsøkte siviløkonomutdanning har dessuten ny og annerledes profil (se neste siste kulepunkt) som vil skape interesse blant studenter i andre regioner og internasjonalt. Vurderingen fremhever for øvrig at: «Bærekraft i forbindelse med økonomisk aktivitet er aktuelt og viktig. Studiet er godt utformet og de enkelte emnene i studiet relaterer seg bra til det overordnede temaet om bærekraftig utvikling.»
  - Vi har gått så langt det er mulig og på en nøktern måte skissert potensiell rekruttering fra egne bachelorprogrammer, foruten nasjonalt og internasjonalt. Den internasjonale rekruttering er ikke viktig mht antall, men i forhold til læringsmiljøet. Vi ser for oss en vekst fra ca. 30 til opp imot 45 fulltidsstudenter i løpet av 4 til 5 år. Dette vil gi større robusthet og stemmer godt overens med utviklingen vi ser på ingeniørmaster i «Sustainable Manufacturing» ved HiG som hadde 30 første prioritetssøkere i oppstartsåret og etter tre år mer enn 75 førsteprioritetssøkere.
  - Det er kun ett studium i Norge som ligner på vårt program. Det er Master of Science in Sustainable Management/siviløkonom ved Handelshøgskolen, Universitetet i Nordland. Dette er et program med fokus mot nordområdene/Arktis, management og gjennomføres i samarbeid med et russisk universitet (tredje semester i Russland).

Programmet har få studenter og har de siste to årene forsøkt å presentere seg som et bredere og mer allment program. Det er imidlertid på vesentlige punkter nokså forskjellig fra vårt program. Fokus på bærekraft er ikke like konsekvent gjennomført i alle emner, det har en annen profil og har til sammen færre emner.

- Ved handelshøgskoler er i dag etikk og samfunnsansvar/CSR en del av studieprogram, men som et nødvendig tillegg og i liten grad integrert i de enkelte emner. Noen har tilbud om spesialiseringer innen miljø- og/energi-økonomi (som f.eks. NMBU)
- Evalueringskomiteen stiller spørsmålsteget hvorvidt det er grunnlag for «*enda en mastergrad av denne typen*» Dette er, slik vi ser det, mer en politisk enn en faglig vurdering.
- § 7-2 (1) *Studiet skal ha et dekkende navn. – Søknaden må: Endre programoppbygningen slik at man inkluderer en bredere portefølje av relevante kurs i foretaksøkonomi dersom programmet skal forsvare en internasjonal markedsføring av en MBA. Alternativt må navnet endres.*
  - Navnet vil bli endret til MSc-SB. Dessuten gjøres enkelte justeringer i enkelte emner. (Se §7.1 over)
- § 7-2 (6) *Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier. – Søkeren må: Revidere og endre emnetilbudet i retning av mer generisk bedriftsøkonomiske fag hvor bærekraft søkes integrert.*
  - Det gjøres enkelte justeringer i enkelte emner for å øke relevansen, samtidig som programmet endres fra MBA til MSc.
  - Emnene i programmet legger vekt på at det ligger en innføring i grunnleggende forståelse av faget i bunn. Perspektivene og dimensjonene på bærekraft integreres i denne grunnforståelsen.
- § 7-3 (1) *Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig til strekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres. – Søkeren må: Ha flere i hovedstilling med relevant kompetanse innen bedriftsøkonomi og administrasjon (bedriftsøkonomi).*
  - HiG har satt av budsjettmidler og vil i nærmeste tid utlyse to stillinger innen bedriftsøkonomiske og bedriftsadministrative fagområder. Vi har allerede fire førstekompetente søkere som har meldt sin interesse. Det er en forutsetning at disse stillinger er besatt i god tid før oppstart av studiet.
  - I tillegg er høgskolelektor og siviløkonom Korsen blitt tildelt ph.d.-stipend fra HiG innen økonomistyring. Dernest vil Syversen fullføre sitt førstelektorløp i 2016.
  - Steinar Veka disputer på NTNU den 21. august og blir dermed førstekompetent. I tillegg øker han sin stilling i programmet fra 0,4 til 0,5.
- § 7-3 (3) *Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstekompetanse i de sentrale delene av studiet. – Søkeren må: Ha flere med førstekompetanse som klarere kan kobles til de sentrale delene av et studium i økonomi og administrasjon.*
  - Det vises til kommentarer knyttet til forrige delpunkt.
  - Det kan virke som komiteen er vel streng i vurderingen av kompetansen hos fagpersoner som allerede er ansatt i søkerinstitusjonene (se vedlegg 1 og 2).

- For øvrig blir HiG en del av økonomi og ledelsesmiljøet ved «nye NTNU» (der HiST vil inngå) fra 1. januar 2016. Dette vil sikre ytterligere tilgang til nødvendig og relevant kompetanse for programmet, og sikre fremtidig kvalitetssikring av arbeidet.
- § 7-3 (4) *Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. – Søkeren må: Treffe tiltak slik at flere av de fagansatte blir aktive forskere. Dette gjelder både i omfang og kvalitet.*
  - Majoriteten av medarbeiderne i dagens stab er forskningskompetente og aktiv forskere (se vedlegg 1 og 2).
  - Det er igangsatt tiltak for å få enda flere aktive forskere (se forrige delpunkt).
  - Flere av de erfarne førstekompetente har evne, mulighet og kapasitet til å publisere mer i relevante internasjonale fagtidsskrift. Dette forbedringspunktet har studiemiljøene ved HiG og HiL et særskilt fokus på.

Kommentarer til krav som **bør** innfris for å oppnå akkreditering:

- § 7-2 (3) *Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås. – Søkeren bør: omarbeide kursoppbygningen dersom programmet skal presenteres som en MBA.*
  - Vi har besluttet å endre programmet fra MBA til MSc.
- § 7-2 (7) *Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart. – Søkeren bør: forsøke å utvikle en mer aktiv FoU i fagstabene slik at flere i staben driver aktiv forskning innen de bedriftsøkonomiske fagene.*
  - Dette er kommentert høyere opp under må-punktene.
- § 7-3 (2) *Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevant for studiet. – Søkeren bør: Forsøke å etablere flere relevante eksterne kontakter i nærings- og samfunnsliv.*
  - Både HiG og HiL har allerede et utstrakt og tett samarbeid med nærings- og samfunnsliv i store deler av sin forskning og utdanning.

6 Tilleggsvurdering

6.1 Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar

6.1.1 Krav vurdert av NOKUT

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

Hvis studiet skal omtales som en «MBA i Sustainable Business», må søkeren gjøre endringer som omtalt i denne vurderingen.

Vurdering

I sitt svarbrev sier søkerne at de er enige i at MBA «kan være en misvisende tittel på programmet». De ønsker derfor å endre programmets navn til «Master of Science in Business Administration – Sustainable business», forkortet «MSc-SB». Dette betyr at man nå søker om akkreditering for en «Master i økonomi og administrasjon», hvilket underbygges ved at man i tilsvaret omtaler programmet som en siviløkonomutdanning. Det foreliggende programforslaget tilfredsstillende ikke det faglige innholdet i en slik mastergrad eller kravene til en siviløkonomutdanning.

Konklusjon

Nei, høyskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Søkeren må øke innslaget av relevante foretaksøkonomiske og bedriftsadministrative emner dersom programmet skal kunne kalles en MBA.

Vurdering

I sitt tilsvaret sier søkerne at man vil forsøke å synliggjøre og styrke tilbudet innen relevante bedriftsøkonomiske og administrative fagområder. Dette ønsker man i første runde å gjøre gjennom å foreta endringer innen allerede beskrevne emner. Hvordan disse endringene skal være, konkretiseres ikke i tilsvaret. I neste omgang ønsker søkerne å utvikle nye emner innen bl.a. finansregnskap, bedriftsøkonomiske beslutningsproblemer. Hvordan man skal gjennomføre dette i praksis, framkommer ikke. Hva angår sentrale juridiske emner innen en øk-adm-utdanning, så sies det i tilsvaret at «skatt og avtalerettslige forhold er planlagt dekket gjennom gjesteforelesninger innen Business Ethics and Corporate Governance». De sakkyndige er bekymret for at et så omfattende tema og fagområde skal dekkes i form av noen gjesteforelesninger i et annet kurs.

Konklusjon

Nei, høyskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.3 Rekruttering av studenter

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Søkeren må dokumentere grundigere behovet for ytterligere et masterprogram på dette fagfeltet, bl.a. framlegge informasjon om søkning til lignendemasterprogrammer ved andre institusjoner.

Vurdering

Søkerne hevder i sitt tilsvare at Mjøsregionen er «den eneste større regionen i landet (med nærmere 300.000 innbyggere) som ikke har et siviløkonomtilbud.» Bortsett fra at utsagnet ikke er korrekt (det er flere andre store regioner i landet som ikke har sitt eget siviløkonomstudium), så er dette i seg selv ingen god begrunnelse for etterspørselen etter studiet. En bedre begrunnelse for potensiell etterspørsel kunne være å se på søkningen til andre siviløkonomprogrammer. Erfaringsmessig fylles denne typen studier opp, dog med varierende krav til karakterer fra bachelorstudiet.

Konklusjon

Ja, argumentasjonen for at det vil være tilstrekkelig studentsøknad til studiet er tilfredsstillende.

6.1.4 Studiets navn

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Søkeren må endre programoppbyggingen slik at man inkluderer en bredere portefølje av relevante kurs i foretaksøkonomi dersom programmet skal forsvare en internasjonal markedsføring av en MBA. Alternativt må navnet endres.

Vurdering

Vi viser til argumentasjonen ovenfor. Det foreliggende planutkastet tilfredsstillende verken kravene til en MBA eller kravene til en master i økonomi og administrasjon (siviløkonom). Programforslaget framstår som et mer generelt samfunnsvitenskapelig program.

Konklusjon

Nei, høyskolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.5 Overordnet læringsutbytte

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Søkerne må vise på en tydeligere måte hvordan studiets navn, læringsutbytte og studiets innhold henger sammen.

Vurdering

Temaet er i liten utstrekning behandlet i tilsvaret.

Konklusjon

Nei, høyskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.6 Studiets innhold og oppbygning

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

- *Omarbeide kursoppbyggingen dersom studiets navn beholdes og programmet skal presenteres som en MBA.*
- *Dersom studiets navn skal endres, sørge for at studiets innhold er tilpasset studiets navn og læringsutbytte (jf. vurderingen i 3.3.1 og 3.3.2)*

Vurdering

Se vurderingene ovenfor.

Konklusjon

Nei, høyskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.7 Studiets relevans

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Revidere og endre emnetilbudet i retning av mer generiske bedriftsøkonomiske fag hvor bærekraft søkes integrert.

Vurdering

Se vurderingene ovenfor.

Konklusjon

Nei, høyskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.8 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Søkeren må ha flere i hovedstilling med relevant kompetanse innen bedriftsøkonomi og administrasjon (bedriftsøkonomi).

Vurdering

Det vises i tilsvaret til at «Høgskolen i Gjøvik har satt av budsjettmidler og vil i nærmeste tid utlyse to stillinger innen bedriftsøkonomiske og bedriftsadministrative emner», og man forteller at det allerede er 3-4 førstekompetente søkere (?) som har meldt sin interesse. Det er i og for seg ikke uvanlig at mange melder sin interesse når universiteter og høgskoler lyser ut stillinger. Det er imidlertid en lang vei fra å vise interesse til å bli funnet faglig kvalifisert gjennom en bedømmelse og deretter tilsatt. Man kan ikke sette i gang et program på forhåpninger om å få tilsatt to nye medarbeidere. At man har tilsatt en PhD-stipendiat er heller ikke relevant i forhold til søknaden. Stipendiater har normalt mer enn nok å gjøre med å få ferdig sine doktorgradsstudier og sin doktoravhandling. I tilsvaret vises det for øvrig til at man gjennom fusjonen med NTNU fra 1. januar vil ha tilgang til ytterligere nødvendig og relevant fagpersonale. Dette er sikkert korrekt, men den foreliggende søknaden må vurderes på sine egne premisser. Dersom NTNU i framtida ønsker å etablere dette eller lignende masterprogram, så må programmet utformes av NTNU.

Konklusjon

Nei, høgskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Tilsatte i hovedstillinger

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Ha flere med førstestillingskompetanse som klarere kan kobles til de sentrale delene av et studium i økonomi og administrasjon.

Vurdering

Se redegjørelse overfor.

Konklusjon

Nei, høgskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.1.9 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.
- b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Søkeren må treffe tiltak slik at flere av de fagansatte blir aktive forskere. Dette gjelder både i omfang og kvalitet.

Vurdering

Det sies i tilsvaret at «flere av de erfarne førstekompetente har evne, mulighet og kapasitet til å publisere mer i relevante internasjonale fagtidsskrift.» Vi ser ingen grunn til å betvile dette. Poenget er at per i dag er forskningspubliseringen fra søkerinstitusjonene på de sentrale fagområdene (med et par unntak) svært beskjeden. At det foreligger et forbedringspotensiale, er ikke tilstrekkelig til å si at FoU-kompetansen per i dag er tilfredsstillende dokumentert.

Konklusjon

Nei, høgskolenes redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

6.2 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler at søknaden om akkreditering av «MBA in sustainable business» (eller Master of Science in Business Administration – Sustainable Business) ved Høgskolen i Gjøvik/Lillehammer ikke godkjennes.

7 Vedtak

Vi har vurdert vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013, og har etter dette truffet følgende

vedtak:

Søknad om akkreditering av Master of Business Administration – Sustainable Business (eller Master of Science in Business Administration- Sustainable Business) ved Høgskolen i Gjøvik/Lillehammer avslås.

Begrunnelse for vedtaket

Følgende krav i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 (studietilsynsforskriften) er ikke oppfylt:

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- a) For første syklus skal minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet være ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

- b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

8 Dokumentasjon

15/58-1 Høgskolen i Gjøvik- søknad om akkreditering av fellesgraden Master of Business Administration – Sustainable Business.

15/58-2 Styrevedtak angående opprettelse av master i Sustainable Business ved Høgskolen i Gjøvik.

15/58-4 Ettersending – Supplering av søknad om Master of Business Administration – Sustainable Business fellesgrad ved HiG og HiL.

15/58-16 Tilsvaret til sakkyndig rapport - Høgskolen i Gjøvik – søknad om akkreditering av fellesgraden Master of Business Administration - Sustainable Business.

9 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Professor Ole Gjølberg, Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet

Ole Gjølberg er utdannet siviløkonom ved NHH, og tok senere doktorgraden ved samme institusjon. Gjølberg er professor i foretaksøkonomi ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) og er professor II i finansiell økonomi ved Norges Handelshøyskole (NHH). Han har vært sentral i NRØAs arbeid med å utvikle rammeplaner for bachelor og mastergrad i økonomisk-administrative fag, og har vært med å evaluere det svenske høgskolesystemet innenfor økonomisk-administrative fag. Hans forskningsinteresser omfatter empirisk finans, energiøkonomi, internasjonale bedrifter og handel, og beslutningstaking i bedrifter. Han har sittet som medlem i en rekke komiteer og organer, blant annet for Norges Forskningsråd, Universitets- og høgskolerådet og Riksskattenemda.

Universitetslektor Fredrik Sjöstrand, Uppsala universitet

Sjöstrand er ansvarlig for mastergradsstudiet i *hållbart företagande (Sustainable Management)* ved Uppsala universitet, Campus Gotland. Han underviser og forsker på temaer som organisasjonsteori, ledelse, bærekraftighet og bedrifters samfunnsansvar, samt veileder mastergradsstudenter. Det var ved Stockholms universitet at Sjöstrand avla sin doktorgrad, men han har vært ansatt ved Högskolan på Gotland, senere Uppsala universitet, i en årrekke. Sjöstrand har vært gjestelærer ved University of Western Cape i Sør-Afrika og Stockholms universitet. I tillegg er han engasjert i VITS-programmet ved Linköping universitet der IT og påvirkningen på business er tema. Han har også vært sakkyndig i evaluering av forskningsarbeidene til forskere ved Arbeidslivsinstituttet.